

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 17/2021
25.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Рњаковић, адвокат из ..., против тужене „SBERBANK SRBIJA“ А.Д. из Београда, ради поништаја уговора, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Апелационог суда у Београду и Вишег суда у Београду, на седници одржаној 25.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За одлучивање о жалби тужиле, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 315/2014 од 15.07.2014. године, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Апелациони суд у Београду.

Образложење

Трећи основни суд у Београду, пресудом П 315/2014 од 15.07.2014. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се утврди ништавост Уговора о кредиту број .., закљученог између тужиле и тужене 15.10.2007. године, као и брисање вансудске хипотеке на двособном стану на ... спрату зграде у улици ... број .., власништво ББ, уписан у листу непокретности .. КО ... (став први изреке). Обавезао је тужилу да накнади туженој трошкове поступка у износу од 5.900,00 динара, у року од осам дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења (став други изреке).

Против наведене пресуде, тужиле је изјавила жалбу.

Тужена је поднела одговор на жалбу.

Виши суд у Београду, решењем Гж 10682/14 од 13.04.2016. године, огласио се стварно ненадлежним за одлучивање о жалби тужиле, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 315/2014 од 15.07.2014. године и одлучио да списе предмета уступи Апелационом суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду. У образложењу је указао, да како се истакнутим тужбеним захтевом тражи утврђење ништавости уговора о кредиту закљученог између тужиле и тужене 15.10.2007. године, по коме је укупан износ кредита 127.789,26 CHF у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у коришћење, као и да је на дан закључења уговора 15.10.2007. године средњи курс швајцарског франка износио 46,0219 динара за 1 CHF, да је динарска противвредност закљученог уговора о кредиту износила 5.881.104,50 динара. Затим, како је на дан подношења тужбе 11.02.2014.

године 1 евро износио 115,7361 динара и вредност предмета спора износила 50.814,78 евра у динарској противвредности, који износ прелази динарску противвредност износа од 3.000 евра, да је за одлучивање о изјављеној жалби тужиље против првостепене пресуде стварно надлежан Апелациони суд у Београду, на основу одредби члана 23. и 24. Закона о уређењу судова.

Апелациони суд у Београду, није прихватио стварну надлежност, већ је уз допис Гж 7282/16 од 28.12.2020. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова исте врсте. У образложењу је указао, да, како је тужилца поднела тужбу 11.02.2014. године, у којој је истакла тужбени захтев који се односи на неновчано потраживање и у тужби као вредност предмета спора означен износ од 100.000,00 динара (што износи 864 евра, с обзиром на то да је на дан подношења тужбе средњи курс за 1 евро износио 115,7361 динара), који износ не прелази динарску противвредност од 3.000 евра. Затим, да хипотека представља založno право на непокретности, сагласно члану 2. Закона о хипотеци, због чега сматра да у конкретној ситуацији нема места примени члана 31. Закона о парничном поступку, па како се ради о спору мале вредности, у смислу члана 468. а у вези одредбе члана 33. став 2. Закона о парничном поступку, да је за одлучивање у другом степену о изјављеној жалби тужиље против првостепене пресуде, надлежан Виши суд у Београду, на основу одредби члана 23. став 2. тачка 3. Закона о уређењу судова.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу одредбе члана 22. став 1. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр.116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 - УС, 87/18 и 88/18-УС), утврдио да је за одлучивање у другом степену о изјављеној жалби тужиље, стварно надлежан Апелациони суд у Београду.

Тужба је поднета 11.02.2014. године. У тужби је означена вредност предмета спора у износу од 100.000,00 динара. Предмет тужбеног захтева је утврђење апсолутне ништавости уговора о кредиту закљученог између парничних странака 15.10.2007. године и брисање извршне вансудске хипотеке првог реда на предметном стану, ближе одређеног у изреци првостепене пресуде. Уз тужбу је приложен уговор којим је банка одобрила тужилци као кориснику дугорочни кредит за куповину непокретности са валутном клаузулом у CHF у укупном износу кредита од 127.789,26 CHF у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај.

Одредбом члана 2. Закона о хипотеци („Службени гласник РС“ бр. 115/05, 60/15, 63/15 – УС и 83/15) је прописано да, хипотека је založno право на непокретности, која овлашћује повериоца да, ако дужник не исплати дуг о доспелости захтева наплату потраживања обезбеђеног хипотеком из вредности непокретности, пре обичних поверилаца и пре доцнијих хипотекарних поверилаца, без обзира у чијој својини се непокретност налази.

Одредбом члана 3. став 1. тачка 4. Закона о хипотеци је прописано да, предмет хипотеке (у даљем тексту: предмет или непокретност), може да буде: посебан део зграде на коме постоји право својине, односно друго право које садржи право располагања (стан, пословне просторије, гаража, гаражно место и др).

Одредбом члана 61. став 1. Закона о основама својинско-правних односа („Службени лист СФРЈ“ бр. 6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ“ бр. 29/96 и „Службени гласник РС“ бр. 115/05) је прописано да, право залоге може постојати на покретним стварима, непокретностима и на правима. Одредбом става 2. овог члана, да право залоге настаје на основу правног посла, судске одлуке и закона.

Одредбом члана 31. став 1. ЗПП је прописано да, ако се тужбеним захтевом тражи утврђење права својине или других стварних права на непокретностима, утврђење ништавости, поништај или раскид уговора, који има за предмет непокретност, вредност предмета спора се одређује према тржишној вредности непокретности или њеног дела.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП, је прописано, да, спорови мале вредности, јесу спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Одредбом става 4. овог члана, да, као спорови мале вредности сматрају се и спорови у којима предмет тужбеног захтева није новчани износ, а вредност предмета спора коју је тужилац у тужби навео не прелази износ из става 1. овог члана (члан 33. став 2.).

Одредбом члана 469. ЗПП, је прописано, да, не сматрају се споровима мале вредности, спорови о непокретностима, спорови из радних односа и спорови због сметања државине.

Како се у конкретној ситуацији тужбеним захтевом тражи утврђење ништавости уговора о кредиту и брисање вансудске хипотеке на двособном стану, при чему је укупан износ одобреног кредита 127.789,26 швајцарских франака, а сукоб надлежности истакнут четири године након достављања предмета апелационом суду, не ради се о спору мале вредности у смислу члана 469. ЗПП, без обзира на означену вредност предмета спора у тужби и за одлучивање о жалби стварно је надлежан Апелациони суд у Београду, на основу одредбе члана 24. став 1. тачка 3. Закона о уређењу судова.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**